BUDGET 2023

3. Teknologibidrag

Budgetkonference, Sundhedsområdet og anlæg d. 1. – 2. september 2022

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

NOTAT

Budget 2023 - Teknologibidrag

Teknologibidraget blev introduceret med Økonomiaftalen for 2019 og har siden da udgjort rammen for regionernes arbejde med effektiviseringer af den administrative og kliniske drift. Teknologibidraget søges realiseret gennem ny teknologi, nye behandlingsmuligheder og ved at høste de løbende gevinster af forbedret arbejdsgange både administrativt og klinisk.

I Region Nordjylland udmøntes teknologibidraget indenfor rammerne af regionens strategi hvor visionen om at skabe mere "Værdi for nordjyske patienter og borgere" fortsat udgør det fælles omdrejningspunkt.

Siden Covid-19 pandemien tog sin begyndelse i 2020 har regionens strategiarbejde fokuseret på at fastholde og fortsætte igangværende indsatser og mål i videst muligt omfang – i lyset af den læring, og de erfaringer, håndteringen af Covid-19 har bibragt.

I respekt og forståelse for det pres, som hele regionen har oplevet i forbindelse med Covid-19 er fokus ligeledes på fastholdelse i 2023. Presset på sundhedsvæsenet er kun fortsat efter Covid-19 og hospitalerne oplever generelt et stort belægnings- og kapacitetspres. Situationen afspejles direkte i det regionale budgetmateriale for 2023, og vil ligeledes danne bagtæppe for hospitalernes arbejde med effektivisering og omstillinger.

Med baggrund i visionen, de regionale politiske pejlinger samt øvrige nationale sundhedspolitiske målsætninger, er der defineret en række strategiske fokusområder, som i de overordnede linjer forventes, fastholdt i 2023.

For sundhedsområdet gælder fokusområderne:

- **Respekt for patientens tid** – Patienterne skal opleve effektive og sammenhængende forløb uden unødig ventetid. Der skal være respekt for patientens tid i form af hurtig udredning og korte ventetider og mulighed for digital adgang til sundhedsvæsenet.
- **Sammenhæng og nærhed** – Borgerne i Nordjylland skal have nære og sammenhængende sundhedstilbud. Sammen med kommuner og egen læge - tager vi som udadvendt hospital ansvar for, at vores borgere oplever sammenhængende forløb, som finder sted i nærmiljøet, når det er muligt og sundhedsfagligt forsvarligt.
- **På patientens præmisser** – Patienter og pårørende skal opleve, at de bliver inddraget, hørt og set i patientforløbet og i udviklingen af et sundhedsvæsen, der er tilpasset den enkelte.
- **Sikkerhed og kvalitet for patienten** – Patienterne skal opleve sikker behandling af høj, professionel kvalitet, så de er trygge i mødet med det nordjyske sundhedsvæsen.

- **En arbejdsplads I TOP** (gældende for hele Region Nordjylland) – Arbejdsmiljø og trivsel i top i kølvandet på en vanskelig tid. Fastholdelse og rekruttering som vigtige bidrag til at skabe værdi for patienter og borgere.

I fokusområderne er de regionale og nationale politiske pejlinger omsat til specifikke handlinger og mål. Fokusområderne rummer hver især konkrete indsatser og målsætninger, der indikerer, hvilke områder der skal arbejdes med i Region Nordjyllands virksomheder for at gøre visionen til virkelighed.

Det er væsentligt at have respekt for den afhængighed der er mellem det nationale fokus på effektivisering af driften i sundhedsvæsenet og det daglige kliniske arbejde på hospitalerne. Regionens arbejde med realisering af bl.a. teknologibidraget skal ses i lyset af den pressede situation hospitalerne står i, og har stået i længe. Fokus vil derfor være rettet mod at høste frugterne af de mange initiativer, der allerede er igangsat, og generelt sikre, at de nye veje og de store digitale fremskridt der voksede du af Covid-19 krisen, fastholdes og udbygges.

Særligt den digitale udvikling under Covid-19 kan i nogle tilfælde bidrage til håndteringen af omstillingsarbejdet på hospitalerne. Digitaliseringen bidrager endvidere positivt til Region Nordjyllands Moonshot (langsigtede målsætning) om at gøre digital kontakt med sundhedsvæsenet til et nemt og naturligt valg for nordjyderne. Det er forventningen af ambitionen om, at 33% af de ambulante kontakter skal ske virtuelt fastholdes i 2023.

Region Nordjyllands fokus på at realisere Teknologibidraget over en årrække er i tråd med, at det i Økonomiaftalen anerkendes, at gevinster ofte realiseres over en flerårig periode.

Teknologibidrag i Økonomiaftale 2023
Det er i Økonomiaftalen for 2023 forudsat et regionalt teknologibidrag på 400 mio. kr., som forventes frigjort, og prioriteret til finansiering af øget behandlingskapacitet.

Med Økonomiaftalerne for 2021 og 2022 blev det ligeledes aftalt, at regionernes anvendelse af eksterne konsulenter skal nedbringes med 200 mio. kr. årligt i 2025 ift. 2020. De frigjorte midler skal omprioriteres til at styrke behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet.

Regionernes blev med Økonomiaftalen for 2022 imidlertid friholdt for udgiftsreduktioner vedr. eksterne konsulenter, med en forventning om, at skulle reducere forbruget med 50 mio. kr. i 2023, 75 mio. kr. i 2024 og 100 mio. kr. i 2025, så den samlede omprioritering fra konsulenter til velfærd i regionerne netop udgør 200 mio. kr. årligt i 2025 ift. 2020.

Med Økonomiaftalen for 2023 er der fortsat enighed om, at regionerne skal have fokus på frigøre ressourcer til velfærd ved at reducere forbruget af eksterne konsulenter. Det forudsættes dog, at regionernes anvendelse af eksterne konsulenter nedbringes med yderligere 50 mio. kr. i 2023, således at regionerne i alt nedbringer konsulentforbruget med 250 mio. kr. i 2025 ift. 2020.

Konkret betyder dette, at den forventede udgiftsreduktion vedr. eksterne konsulenter i 2023 stiger med 50 mio. kr., som skal frigøres indenfor den nuværende regionale budgetramme.

Teknologibidraget udgør således samlet ca. 500 mio. kr. i 2023.

Med baggrund i bloktilskudsfordelingen forventes Region Nordjylland at realisere et teknologibidrag på ca. 52 mio. kr. i 2023 svarende til 11 mio. kr. mere end i 2022 – men på niveau med teknologibidraget for 2021.

Konkret findes Region Nordjyllands andel af teknologibidraget via en forholdsmæssig reduktion af det enkelte hospitals/virksomheds ramme. Reduktionen påvirker dermed alle de nordjyske sundhedsvirksomheders endelige budget og derved behov for eventuelle tilpasninger af driften.

Realiseringen af teknologidraget indgår i hospitalernes samlede udmøntningsplaner på baggrund af det regionale budgetforlig. Herved tydeliggøres det hvordan der kontinuerligt arbejdes på at understøtte kvalitet, sammenhængende patientforløb og værdi for patienterne, gennem en løbende driftsoptimering, indenfor rammerne af regionens vision og strategiske fokusområder.

Denne model skal ses i sammenhæng med en vurdering af, at man decentralt bedst er i stand til at identificere muligheder for at frigøre ressourcer med et patient- og kliniknært fokus.

Nærværende notat skal ses som et bidrag til den overordnede rammesætning af hospitalernes og virksomhedernes arbejde med omstillingsinitiativer i relation til realisering af teknologibidraget.

Notatet indeholder eksempler på en række cases, der understøtter hospitalernes arbejde, og som indgår i regionens langsigtede planlægning med henblik på at modernisere og udvikle opgaveløsningen, bl.a. via ny teknologi, nye behandlingsmetoder og forbedrede arbejdsgange.

1. Behandlingsomstillinger og udvikling af opgaveløsningen

Ambitionen om mere patientnære behandlingstilbud og øget specialiseret kapacitet på sygehusene har længe stået centralt, og herved ligeledes behandlingsomstillinger som et væsentligt omdrejningspunkt for hospitalernes drift. Der er løbende behov for at fokusere på potentialer, som kan være med at frigøre ressourcer til kliniknært patientarbejde. I Region Nordjyllands sundhedsvirksomheder er der derfor også et kontinuerligt fokus på at omstille og effektivere driften i klinikken med henblik på værdiskabelse for patienterne.

Covid-19 situationen satte omstillingsarbejdet i et nyt lys og betød særligt et kvantespring indenfor den digitale udvikling af sundhedsvæsenet med et stigende antal virtuelle ambulante kontakter på hospitalerne.

Et væsentligt element i Region Nordjyllands strategibillede er som førnævnt et moonshot om at gøre digital kontakt med sundhedsvæsenet til et nemt og naturligt valg for nordjyderne. Udviklingen under Covid-19 bidrog til at sætte yderligere skub i regionens kontinuerlige arbejde med digital transformation, som igennem længere tid har været et omdrejningspunkt for at indfri regionen ambitioner om et sammenhængende sundhedsvæsen med patienten i centrum.

Et væsentligt indsatsområde for Region Nordjylland bliver derfor at fastholde momentum for den digitale udvikling. Med det formål at styrke regionens indsats med at drive den digitale transformation, og samtidig øge hospitalernes involvering i digitaliseringsprocesserne, er der som noget nyt i 2022 nedsat Det Regionale Digitaliseringsråd.

Digitaliseringsrådet har til hensigt at forankre, udvikle og fastholde Region Nordjyllands videre arbejde med digitalisering af det nordjyske sundhedsvæsen. I kombination med det nyetablerede politiske udvalg med særligt fokus på bl.a. digitalisering og innovation er det forventningen, at regionens digitaliseringsfokus styrkes over de kommende år.

Digitalisering er et vigtigt instrument til netop at understøtte de løbende effektiviseringer, og derfor er et fortsat målrettet digitaliseringsarbejde centralt for at kunne gribe og udnytte de muligheder digitaliseringen skaber – og derved over en årrække bidrage til regionens realisering af teknologibidraget.

Med Økonomiaftalen for 2023 introduceres ligeledes en ny fælles retning for digitalisering i de kommende år og der lægges bl.a. op til en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2022-2025.

Et vedvarende og driftsnært fokus på digitaliseringsinitiativer kan være med til at frigøre tid hos det kliniske personale, og derved bidrage til driftsomstillinger. Der er ofte en række både kortsigtet og langsigtet gevinster ved digitalisering, som fordeler sig indenfor:

- Et **patientnært perspektiv**, hvor der opleves større værdi for patienten og større sammenhæng i behandlingen for den enkelte patient.
- Et **fagligt og personalemæssigt perspektiv**, hvor der frigøres tid til patientnære opgaver og bedre understøttelse til kliniske vurderinger, hvilket kan give større medarbejdertilfredshed og bedre arbejdsmiljø.
- Et **kvalitetsperspektiv**, hvor der opleves øget kvalitet i det kliniske arbejde og større patientsikkerhed
- Er **styringsmæssigt og økonomisk perspektiv**, hvor arbejdsgange effektiviseres og produktiviteten øges set i forhold til investeringens omfang og udbytte.

Realiseringen af eventuelle omstillinger kræver en kontinuerlig ledelsesbevågenhed på alle niveauer i organisationen således digitaliseringen fastholdes. Værdi skabes først når et digitaliseringsinitiativ tages i anvendelse og ændrer den nuværende arbejdspraksis. Samtidig anskues digitaliseringens potentiale ud fra en overordnet værditrappe hvor der ses på omfanget af investeringen ud fra præmissen om, at jo flere der får udbytte af initiativet jo større gavn skaber det. Opsamles og omsættes de løbende gevinster ved digitalisering kan initiativerne være med til, at understøtte håndteringen af den demografiske udvikling, og den deraf stigende kliniske aktivitet, ved at sikre, at ressourcerne udnyttes bedst muligt.

I Region Nordjylland har der i flere år været et stort fokus på digitaliseringens betydning for det nordjyske sundhedsvæsen og med Covid-19 blev værdien af digitalisering kun tydeliggjort. Kunsten bliver nu at bygge videre på de digitale spor der allerede er lagt og fortsat sikre nye digitale løsninger. Her bliver arbejdet med digital sundhedsinnovation centralt.

2.1 Digital sundhedsinnovation

Mange steder på hospitalerne er kapaciteten under pres, og her kan den digitale sundhedsinnovation være et led i at frigøre kapacitet, gøre ting smartere og bedre, digitalisere og finde nye måder at tilbyde sundhedsydelser på.

Digitalisering er ikke kun ensbetydende med store it-projekter. Digital innovation tager afsæt i konkrete områder og udfordringer på hospitalerne, som klinikere og ledelser har identificeret som værende vigtige for at kunne forbedre sundhedsydelser på den korte bane. Løsningerne bliver til i et agilt udviklingsmiljø, i et tæt samarbejde mellem hospitaler og regionens IT-organisation, hvor behovet og værdien er det styrende, og hvor vejen fra ide til et færdigt produkt er kort.

I Region Nordjylland arbejdes der målrettet med at skabe mest mulig værdi på hospitalerne, og nye digitale løsninger udvikles løbende. Der afprøves bl.a. nye digitale løsninger til understøttelse af tilsyn af patienterne, hvilket samtidig er en gevinst for patientsikkerheden og patientforløb. Patienter med eksempelvis risiko for fald bliver elektronisk overvåget via billedovervågning. Bevægelsesmønsteret i det anonymiseret billede analyseres og ud fra opsatte kriterier, så alarmeres personalet, hvis en patient eksempelvis falder eller forlader sengen. Det forventes at det understøttende digitale tilsyn kan give nogle patienter et bedre patientforløb via bedre nattesøvn, da systemet kan understøtte at patienter ikke forstyrres unødvendigt om natten. Samtidig frigiver det tid for personalet, som kan anvendes til andre opgaver.

Der findes flere eksempler på nyudviklede løsninger, som er blevet til i et samarbejde mellem det sundhedsfaglige og administrative personale, og som er med til at skabe værdi i den kliniske hverdag og frigør tid til de patientnære opgaver. Mange af disse løsninger kan defineres som *arbejdskraftbesparende teknologi*, der er med til at aflaste klinikerne og give mere tid til patientnære opgaver.

Netop arbejdskraftbesparende teknologi italesættes også i Økonomiaftalen for 2023, hvor der igangsættes en 10-årsplan for ny teknologi og automatisering af den offentlige sektor, der skal bidrage til at afhjælpe den forventede mangel på arbejdskraft til bl.a. den borgernære velfærd.

Af arbejdskraftbesparende teknologi med særlige optimerings- og rationaliseringsgevinster kan bl.a. nævnes regionens arbejde med automatisering på fødeområdet.

Case: Softwarerobot på Fødegangen, Aalborg Universitetshospital

Baggrund: Efter en fødsel skal der oprettes data i både regionens PAS og EPJ-system. Der er tale om at samme data skal inddateres to gange. Det tager meget tid fra jordemødrene på en fødegang som i forvejen er præget af ressourceknaphed. Samtidig er der en risiko for at data i de to systemer ikke bliver ens. Der er med projektet skabt en automatiseringsløsning der sparer dobbeltindtastninger og minimere risikoen for fejl.

Projektet er gennemført sammen med Fødegangen på Aalborg Universitetshospital og er siden implementeret på de øvrige fødeafdelinger i regionen.

Beskrivelse af initiativ: Der er implementeret en softwarerobot på Fødegangen, der automatisk kopierer data fra PAS (Patientadministrationssystemet) til EPJ. Det er en let løsning at implementere, da det kun kræver, at jordemødrene aktiverer softwarerobotten og ikke længere skal foretage dobbeltindtastninger, idet systemet kører automatisk

Løsningen er skabt mellem fødeafdelingen på Aalborg Universitetshospital og Region Nordjyllands centrale IT-afdeling.

Effekt og værdi: Løsningen sikre en besparelse på omkring 20 min. ved hver fødsel døgnet rundt. Løsningen bruges nu på alle regionens fødeafdelinger, og frigør dermed væsentlige ressourcer hos jordemødrene som kan anvendes hos de fødende.

Med over 5.000 fødsler om året i Region Nordjylland er en besparelse på 20 minutter pr. fødsel af stor værdi, både for personalet, men også for de nybagte forældre som der er frigjort tid til. Jordemødrene oplever at der er mere tid til familierne med de nyfødte børn, og at det giver en langt bedre oplevelse for de fødende, idet der er tid til at være der for dem og for barnet.

Automatiseringen bidrager til arbejdsglæden og et fokus på de sundhedsfaglige opgaver fremfor administration. Det giver samtidig en motivation til at arbejde videre med at indføre automatisering andre steder i det kliniske arbejde, idet effekten er mærkbar for både patienter og personale.

Udover ovennævnte projekt kan ligeledes fremhæves regionens arbejde med at erstatte de manuelle arbejdsgange ifm. specialernes indberetning til de nationale kliniske kvalitetsdatabaser med en automatiseret løsning.

Case: Automatiseret indberetning til RKKP

Baggrund: Der findes en lang række nationale kliniske kvalitetsdatabaser der skal indberettes til, og projektet ”Automatiseret indberetning til RKKP” har til formål i størst muligt omfang at erstatte de manuelle arbejdsgange med en automatiseret løsning.

Projektet blev igangsat i forbindelse med et fokus på at spare tid hos primært lægesekretærgruppen. Andre faggrupper har også gavn af initiativet i det omfang de indberetter til RKKP.

Beskrivelse af initiativ: Projektet udvikler og implementere løsninger som høster data i forskellige kliniske kildesystemer, og automatiserer indberetning af kliniske data til de nationale kliniske databaser i det omfang det kan lade sig gøre, og hvor det giver mening for den enkelte klinik/speciale.

Løsningen er skabt mellem de enkelte specialer og regionens IT-afdeling, og det er et internt udviklet system der håndtere den automatiske indberetning for en række specialer.

Effekt og værdi: Projektet skal forbedre arbejdsgange, mindske tidsforbrug og højne datakvaliteten i forbindelse med indberetning af kliniske data til de nationale kliniske databaser.

Der er et enormt potentiale for de sundhedsfaglige på hospitalerne og på de registreringsansvarlige lægesekretærer og kvalitetsorganisationer, når data kan høstes fra patientens journal og indberettes automatisk.

Værdiskabelse af automatiseret indberetning er potentielt set meget stor på regional og national basis, hvorfor indsatsen i forhold til at automatiseret datafangst og indberetning prioriteres højt i Region Nordjylland.

Herudover har regionen ligeledes udbredt brugen af medicinbokse til udlevering af vederlagsfri medicin således der nu er medicinbokse i Thisted, Frederikshavn og Hobro. Herved sikres muligheden for udlevering via Medicinboks i de dele af regionen, der i øjeblikket har den længste transporttid – både ift. patienter, der kører til Aalborg for afhentning og regionens personale, der kører ud med medicin fra Aalborg til patienternes bopæl. Dette giver en væsentlig besparelse af tid og ressourcer for både personale og patienter.

Case: Udbredning af brugen af medicinbokse

Baggrund: Region Nordjylland bruger væsentlige ressourcer på udlevering af – typisk dyr – vederlagsfri medicin. Dette gælder læge- og sygeplejersketid på transport fra både Aalborg og Hjørring til decentrale hospitalsmatrikler for at udlevere medicin. Der bruges endvidere ambulatorietid, når medicinbrugerne henvender sig i ambulatoriet for at få udleveret medicin.

For at nedbringe ressourceforbruget har der siden 2020 været opstillet en medicinboks i Thisted – med såvel stuetempererede som nedkølede rum – til afhentning af medicin på linje med kendte pakkepostprincipper. Pakning af medicin til den enkelte patient sker centralt i en allerede kendt produktionslinje og transporteres med eksisterende transporter. Når medicinen er klar til afhentning, udmeldes det til patienten via SMS og medicinen kan udleveres efter behov – uafhængigt af kontroltider i ambulatoriet. På dette grundlag spares læge- og sygeplejerskeressourcer, risiko for spild minimeres og miljøpåvirkningen af transport sænkes.

Tilbagemeldingerne fra patienter, der benytter boksen, var så positive, at der siden er tildelt yderligere midler til implementeringen og brugen af medicinbokse er nu udvidet til både Frederikshavn og Hobro. Det er forventningen at der ultimo 2022 vil være medicinbokse tilgængelige på alle somatiske hospitalsmatrikler i regionen.

Beskrivelse af initiativ: Med opstilling af medicinboks placeres udleveringen af vederlagsfri medicin i nye ramme, som sikrer, at der bruges så få ressourcer som muligt til udleveringen og at patienten oplever en øget fleksibilitet. Ved behov for medicin er patienten i telefonisk kontakt med personale på det tilknyttede ambulatorium, som herefter laver en elektronisk rekvisition modsat tidligere behov for fysisk fremmøde.

Siden den første medicinboks blev taget i brug, har der været behov for it-understøttelse af klinikkens oprettelse af medicinrekvisitioner, som hidtil er oprettet manuelt. Derfor blev der udviklet en softwarerobot til netop dette formål. Softwarerobotten henter automatisk oplysninger til medicinrekvisitionen direkte fra Clinical Suite og FMK. Implementering af softwarerobotten har gjort rekvisitionsoprettelserne lettere, hurtigere og mere patientsikker for klinikken.

Rekvisitionen pakkes herefter i Sygehusapotekets Logistik afdeling og transporteres dagligt af portører til medicinboksene i Thisted, Frederikshavn og Hobro. Pakkerne scannes ind i Medicinboksen, patienten modtager en SMS, når pakken er parat og afhenter indenfor den angivne tidsramme.

Effekt og værdi: Tidligere har læge- og sygeplejersker skulle transporteres til decentrale hospitalsmatrikler flere gange om måneden for udlevering af medicin. Dette spares. Patienterne har desuden kunne møde op i ambulatoriet uanmeldt for at få udleveret medicin – også dette fremmøde minimeret.

Patienten kan med Medicinboksen afhente sin medicin døgnet rundt, modsat 1-2 gange om måneden i et tilmed begrænset tidsrum.

Et andet væsentligt element bliver at fastholde fokus på de digitale muligheder i lyset af Covid-19. Dette gælder bl.a. et fortsat fokus omlægning til digitale forløb såsom videoambulatorie, videostuegang og bagvagt via video som Region Nordjylland igennem længere tid har arbejdet på at udbrede.

Mulighederne indenfor digitale forløb er med til at understøtte hospitalernes arbejde med omstillinger i klinikken og i forbindelse med Covid-19 pandemien tog den digitale omlægning for alvor taget fart. Der har siden da været mange positive erfaringer med at omlægge ambulante forløb til digitale forløb, hvor konsultationen er afholdt som videokonsultation, via telefon eller på anden vis digitalt.

Sundhedsvæsnet har som helhed digitaliseret patientkontakter og behandling, der før pandemien ikke syntes mulige grundet forskellige faglige, tekniske og/eller organisatoriske barrierer. Et væsentligt fokusområde bliver nu at fastholde og fortsat udvikle de digitale forløb. I det nordjyske sundhedsvæsen afvikles ca. 20% af de ambulante kontroller fortsat virtuelt.

2. Fra administration til patientnære sundhed og borgernære opgaver

Regionerne har igennem flere år arbejdet med at målrette ressourcer fra administration til den patientnære sundhed og borgernære opgaver. I Økonomiaftalen for 2023 tilkendegives at, regionerne fortsat skal arbejde for at nedbringe administrationsudgifterne.

Region Nordjylland har kontinuerligt fokus på en effektiv administration, som understøtter det patient- og borgernære arbejde og samtidig udgør en væsentlig forudsætning for en effektiv drift af regionens virksomheder til gavn for de nordjyske patienter.

Dette gælder både indenfor det fællesregionale område og ift. det administrative arbejde i klinikken.

2.1 Fællesadministrationen

Det administrative område har flere gange været genstand for rationalisering og der er siden 2016 udmøntet besparelser indenfor den centrale administration på op imod 5% årligt af det budgetteret niveau. Disse besparelser har været understøttet af effektiviseringsindsatser i forhold til tidsudnyttelsen blandt personalet, indførelse af yderligere tekniske løsninger indenfor bl.a. dataanalyseområdet samt et generelt øget fokus på digitaliseringsmuligheder.

Senest er der i Budget 2022 indarbejdet en administrativ besparelse på ca. 1,5 mio. kr. svarende til administrationens procentvise andel af det realiserede teknologibidrag på sundhedsområdet. Udmøntningen af det administrative omprioriteringsbidrag sker til afdelingerne/enhederne í Fællesadministrationen.

I Budget 2022 var der ligeledes et særskilt fokus på administrationens løbende varetagelse af nye driftsopgaver indenfor den eksisterende budgetramme som følge af en omprioritering af de nuværende ressourcer indenfor Fællesadministrationen.

På baggrund af en politisk bestilling indgår der er i budgetmaterialet for 2023 en budgetbrik vedr. reduktion af administrative udgifter svarende til 15 mio. kr.

Af cases indenfor det administrative område, hvor digitalisering og automatisering har bidraget til mere effektive arbejdsgange i administrationen, kan bl.a. nævnes digitalisering af blanketter til samtykkeudveksling.

Case: Digitalisering af blanketter, Center for Administration – Region Nordjylland

Baggrund: Region Nordjylland arbejder med digitalisering af de blanketter, som udveksles mellem hospitalerne og borgerne. Der er flere mål med digitaliseringen herunder;

- Det borgervendte: Borgerne undgår at modtage store mængder filer til print eller papirer, som skal retursendes eller behandles på anden vis. Borgeren kan desuden tilgå egne dokumenter ét sted.
- Det personalevendte: Personalet skal ikke vejlede i borgernes håndtering af papir/filflow og der er større grad af sikkerhed for, at de nødvendige dokumenter, samtykker mv. er til stede forud for at personalet – evt. sammen med borgeren – begynder det kliniske arbejde. Tilretninger kan ske fra dag-til-dag og slår igennem øjeblikkeligt.
- Sikkerhed: Der sikres at udvekslingen af personfølsomt materiale sker i en sikker digital ramme.

Beskrivelse af initiativet: Region Nordjylland har indtil videre udarbejdet 35 digitale skemaer med fokus på samtykkeudveksling. Det estimerede sparede personaleforbrug er på ca. 8.000 timer på baggrund af disse 35 digitale skemaer. Det vurderes at det totale antal skemaer/papirprocesser mellem hospitaler og borgere, der har potentiale til digitalisering, er mellem 800 – 1.500.

Et konkret eksempel på realisering af et digitaliseringspotentiale er digitale samtykkeskemaer på Klinisk Genetisk Afdeling ved Aalborg Universitetshospital. Her indhentes årligt omkring 20.000 samtykkeerklæringer som tidligere blev indhentet via fil eller papir. Dette afstedkom et væsentlig personaleforbrug på udsendelse, vejledning i hvordan man kan indsende samtykket og endelig håndtering af papir når samtykket var modtaget.

Effekt og værdi: Gennem digitaliseringen af samtykkeerklæringerne er den kliniske proces blevet optimeret, borgerens proces simplificeret og gjort sikkert i udveksling af personfølsomme data ligesom der opleves væsentlig færre opkald fra borgere. Samtidig er der væsentligt mindre behov for opkald til borgere, som ikke har fået udfyldt og indsendt de nødvendige samtykker.

Alle involverede i processerne omkring samtykkeerklæringerne oplever betydelige lettelser i både arbejdsmængde og arbejdsprocesser og dermed mere frigjort tid til kerneopgaven.

Herudover er der et fortsat fokus på afholdelse af digitale møder via Microsoft Teams og omlægning af sags- og arbejdsgange til at foregå i det virtuelle rum når dette skønnes relevant.

Microsoft Teams er implementeret sammen med Microsoft Office 365 i hele regionen ligesom der er foretaget massive kapacitetsforøgelser på bl.a. Videomøderum, ESA og it-udstyr, for at kunne imødekomme det øgede behov for virtuelle arbejdsgange. Dette gælder både på det administrative og kliniske område.

Muligheden for virtuel mødeaktivitet bidrager til en mere effektiv mødekultur ved bl.a. at mindske transporttiden i en region præget af store afstand. Det virtuelle møderum kan også i nogle sammenhænge fremme kortere sagsgange samt hurtigere kommunikation og beslutninger.

2.2 Kliniknær administration

Reduktion af det administrative arbejde i klinikken er ligeledes en væsentlig prioritering for Region Nordjylland. Der arbejdes kontinuerligt med en række automatiserings- og digitaliseringsinitiativer i klinikken med henblik på at lette det administrative arbejde og derved skabe mere tid til patienterne.

I Region Nordjylland er der flere eksempler på digitale løsninger, der hjælper det kliniske personale i en travl hverdag. Et væsentligt fokusområde er bl.a. at introducere nye digitale og teknologiske redskaber, som hjælper med udførelsen af kerneopgaven og fjerner administration fra den enkelte medarbejder. Dette gælder fx brug af robotter og anden automationsløsninger ligesom det gælder booking-, registrerings- og wayfinding løsninger.

Tilsammen er løsningerne med til at indfri ambitionen om et digitaliseret sundhedsvæsen, som skaber rammerne for de næste digitale skridt.

Af konkrete eksempler kan bl.a. nævnes automatisering af omvisitering til billeddiagnostiske undersøgelser fra Regionshospital Nordjylland til privathospital – et projekt som ligeledes har et væsentligt skaleringspotentiale.

Case: Automatisering ifm. visitering til privathospital fra Regionshospital Nordjylland

Baggrund: Det er en tung og tidskrævende opgave for lægesekretærerne på de billeddiagnostiske afdelinger at lave en omvisitering af en scanning til et privathospital. Det kræver, at sekretærerne skal ind i flere systemer for at gennemføre opgaven.

Derfor er der blevet arbejdet med at automatisere opgaven på de billeddiagnostiske afdelinger i Hjørring og Frederikshavn. Initiativet kan skaleres til også at omfatter afdelingerne i bl.a. Aalborg og Hobro.

Beskrivelse af initiativ: Automatiseringsløsningen udfører opgaven for sekretærerne, og dermed får de tid til andre og mere kliniknære opgaver. Der modtages i gennemsnit 15-17 henvisninger dagligt.

Den afsnitsledende lægesekretær fortæller, at der er et stigende antal omvisiteringer, og at det er en tidskrævende proces. De kommer ofte bagud med opgaven, og så ligger omvisiteringerne til dagen efter hvilket er med til at oparbejde pukler idet der løbende modtages nye henvisninger.

Effekt og værdi: Automatiseringen er tidsbesparende for lægesekretærerne samtidig med, at det giver en hurtigere omvisitering og kortere ventetid for patienterne. Herudover øges datakvaliteten.

Herudover arbejdes der fortsat med en digital patologiløsning hvor bl.a. indførelsen af beslutningsstøtte er med til at give hurtigere analyse- og svartider til gavn for patienterne. Hurtigere patologisvar understøtter ligeledes muligheden for at give hurtigere svar og opretholde tidsfrister i fx kræftpakkeforløb.

Generelt kan anvendelsen af digital patologi være med til at understøtte fremtidens udfordringer inden for patologiområdet, herunder den forventede stigning i kræfttilfælde, vækst af analyser, øget specialisering og rekruttering af personale.

Case: Digital patologi – fra mikroskop til skærm

Baggrund: Traditionelt har patologernes arbejdsgange været kendetegnet ved, at de undersøger vævsprøver igennem et mikroskop. Denne arbejdsgang omlægges nu til at foregå digitalt hvor billederne gøres digitalt tilgængelige.

Dette højner både patientsikkerheden og skaber en øget værdi i det kliniske arbejde.

Beskrivelse af initiativet: Der opstartes pilotprojekter på Aalborg UH og RHN omkring digital patologi. Afdelingerne skal afprøve et system, der kan indscanne præparatglas og derpå udarbejde en digital analyse af vævsprøverne. Dette danner grundlag for, at der på sigt kan anvendes beslutningsstøtte i forhold til den digitale billedanalyse. Indførelse af beslutningsstøtte i digital patologi, giver mulighed for hurtigere analyse- og svartid til gavn for patienterne.

Formålet med projektet er at skabe organisatoriske og kliniske erfaringer, samt nytænke arbejdsgange, der kan skabe forudsætningen for en fremtidig implementering af en digital patologi løsning.

Effekt og værdi: Værdiskabelsen i pilotprojektet er at skabe kliniske og organisatoriske erfaringer, samt samarbejde på tværs af de to patologiske afdelinger.

I en fremtidig entrepriseløsning er forventningen i forhold til værdiskabelsen:

- Øget samarbejde på tværs af regioner, eksempelvis kan specialister på et givent område varetage opgaver uden for egen afdeling/region.
- Anvendelse af kunstig intelligens til diagnosticering, hvilket kan give kortere svartid på analyse af prøver og samtidig imødekomme en forventning om et stigende antal patologiske analyser.
- Kvaliteten øget idet systemet giver mulighed for indsættelse af annotationer, oversigtsforhold, og digitale kliniske multikonferencer bliver mulige.
- Øget mulighed for rekruttering af arbejdskraft, da patologer kan arbejde på distancen uanset lokation.

Herudover har der i en årrække været et frugtbart digitalt samarbejde med skandinaviske læger hos TMC i Sidney, Australien, indenfor det radiologiske område.

Konkret varetager TMC bagvagtsfunktionen alle ugens dage fra kl. 22.00 – 7.30, og dækker alle matrikler i regionen. Her visiteres og beskrives bl.a. CT og MR efter kl. 22 når vagthavende radiolog har fri. Lægerne kan kontaktes af alle faggrupper med spørgsmål som man vanlig vis kontakter bagvagten omkring. Samarbejdet fungerer godt og er med til at afhjælpe problemstillingen med rekruttering af radiologer.

3. Videre proces

De i notatet skitserede initiativer er alle med til at understøtte regionens løbende realisering af teknologibidraget.

Når der foreligger en budgetaftale for 2023, vil der blive udmeldt et konkret omstillingsbehov for regionens hospitaler og virksomheder. Omstillingsbehovet vil inkludere et eventuelt regionalt reduktionskrav, som følge af en budgetmæssig ubalance i budgetaftalen samt hospitaler og virksomheders andel af det regionale teknologibidrag.

Niveauet for hospitalernes og virksomhedernes samlede omstillingsbehov vil herudover afhænge af behovet for eventuel finansiering af budgetbrikker, der ikke blev prioriteret i budgetaftalen samt finansiering af et eventuelt internt udgiftspres.

Hvad angår virksomhedernes interne udgiftspres vil den endelige prioritering i forhold til udvidelser/ opdrifter til intern finansiering først fastlægges i forlængelse af den regionale budgetaftale.

På baggrund heraf igangsættes arbejdet med at udarbejde konkrete omstillingsplaner på hospitals- og klinikniveau. Hospitalets omstillingsplan vil blive tilpasset og afstemt udvalgte indsatsområder og politiske målsætninger i budgetaftalen.